

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. v právní věci žalobce: N.V.S., nar. ■■■, státní příslušnost ■■■, bytem V. 215, L. 25 – V., právně zastoupeného Mgr. Jiřím Douskem, advokátem AK SPOLAK s.r.o., se sídlem 8. března 21/13, Liberec 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2013, č. j. OAM-324/ZA-ZA08-HA08-2013, E. č. B001843,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2013, č. j. OAM-324/ZA-ZA08-HA08-2013, E. č. B001843, se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 9. 10. 2013 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je státním příslušníkem ■■■, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, nikdy proti němu nebylo, ani v současnosti není vedeno trestní stíhání. Svou vlast opustil dne 12. 9. 2010 z důvodu studia v České republice. K důvodům své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že tu má družku a narodil se mu syn. Žalobce by na území České republiky chtěl dokončit studium a založit rodinu. Doplnil, že život v České republice je svobodný a demokratický, žalobce má možnost zajistit si zde lepší budoucnost, než která by jej čekala ve vlasti. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. V případě návratu do vlasti má obavu o svého syna, neboť neví, zda najde zaměstnání.

Téhož dne byl s žalobcem veden pohovor. Při pohovoru žalobce zopakoval skutečnosti tvrzené již v žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Znovu zdůraznil, že o mezinárodní ochranu požádal proto, že má v České republice syna a cítí povinnost o něj pečovat. Upřesnil, že syn se narodil 4. 10. 2013, jeho matkou je ■■■, znají se od srpna 2012, nežijí ve společné domácnosti, ale často se navštěvují. Dalším důvodem, proč žádá o udělení mezinárodní ochrany, je skutečnost, že by rád dokončil započaté studium a našel si v České republice práci. Povolení k dlouhodobému pobytu mu nebylo prodlouženo, protože včas nedoplnil potřebné podklady. Své životní potřeby žalobce hradí z finančních

prostředků, které mu posílají rodiče žijící ve [REDAKCE]. V případě návratu do vlasti se obává toho, že by nemohl pečovat o svého syna a také ztráty osobní prestiže, neboť vrátit se do Vietnamu bez ukončeného studia je špatnou vizitkou pro něj i jeho rodinu.

Napadeným rozhodnutím neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. Rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany neuvedl žádný důvod, pro který lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Důvodem, proč žádá o mezinárodní ochranu je legalizace pobytu na území České republiky, neboť se se mu tu narodilo dítě a rád by také pokračoval v započatém studiu. Žalovaný zdůraznil, že správní řízení ve věci mezinárodní ochrany žalobce zahájil, až když mu byl ukončen pobyt za účelem studia a reálně mu hrozilo vycestování z území České republiky. K udělení azylu dle § 12 zákona o azylu žalovaný neshledal důvod. Žalovaný zdůraznil, že pro účely legalizace pobytu na území České republiky není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu. Ani narození žalobce syna na území České republiky není relevantním důvodem k udělení azylu. V případě, že hodlá realizovat své právo na život na území České republiky, nezbavuje jej to povinnosti dodržovat pravidla, stanovená pro pobyt cizinců v České republice. Žalobce se tak bude muset podrobit režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změněn některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný konstatoval, že žalobce nesplňuje důvody ani pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Žalovaný rovněž neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Zdůraznil, že žalobce uvedl, že je zcela zdrav, tohoto specifického typu azylu se nedomáhal a nehovořil ani o konkrétních skutečnostech, které by měl vzít správní orgán v této souvislosti v potaz. Žalovaný dále posuzoval, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany. Vycházel přitom z výpovědi žalobce a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve [REDAKCE] (informace z informačního systému Policie ČR (CIZ), Informacemi Ministerstva zahraničních věcí č. j. 123004/2012-LPTP ze dne 5. 12. 2012, k č. j. MV-127349-1/OAM-2012, Výroční zpráva Human Rights Watch 2013 ze dne 8. 3. 2013, Zpráva mezinárodní organizace pro migraci IOM z října 2012, ze dne 2. 4. 2013 a aktuální informace databanky ČTK „Země světa, [REDAKCE]“). Žalobce ve svých výpovědích uvedl, že se obává vrátit do vlasti bez vysokoškolského vzdělání, neboť tato skutečnost by snížila jeho prestiž. Z informace Ministerstva zahraničních věcí č. j. 123004/2012-LPTP ze dne 5. 12. 2012 k č. j. MV-127349-1/OAM-2012 mimo jiné vyplývá, že vietnamští občané, vracející se do vlasti po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v zahraničí, nejsou obecně postihováni. Informace zároveň uvádí, že nelze vyloučit uplatňování specifických administrativních či jiných postupů ze strany oficiálních orgánů vůči politicky aktivním osobám, takovou osobou však žalobce není. Ze Zprávy mezinárodní organizace pro migraci IOM z října 2012, ze dne 2. 4. 2013 pak vyplývá, že potíže nezaměstnaných se státní Vietnamské orgány snaží řešit a nejde tu tedy o cílenou politiku zaměřenou proti možnosti získat práci, současné potíže na [REDAKCE] pracovním trhu vyplývají z obecného nedostatku pracovních příležitostí. Pokud by proto žalobce v případě návratu do vlasti nemohl získat zaměstnání, nelze to přičítat azylově relevantním důvodům, ale obecné situaci na trhu práce v jeho zemi původu. Pokud jde o žalobcův rodinný život na území České republiky, žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010, které uvádí, že mezinárodní závazek respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu článku 8 Úmluvy nelze chápat jako neomezený závazek poskytnout cizinci mezinárodní ochranu automaticky, navázal-li v České republice soukromý vztah. Dále zmínil rozsudek ze dne 28. 11. 2008 č. j. 5 Azs 46/2008-71, v němž se Nejvyšší správní soud k otázce rozsahu mezinárodního závazku založeného v článku 8 Úmluvy vyjádřil v tom smyslu, že zásahem do

rodinného a soukromého života cizince by v souvislosti s článkem 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu v intencích judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Žalovaný zdůraznil, že dlouhodobý zákaz pobytu žalobci udělen nebyl. Žalovaný se zabýval i otázkou případných extrateritoriálních účinků článku 8 Úmluvy. Konstatoval, že žalobce svými obecnými tvrzeními neprokázal, že by v zemi původu nemohl vést soukromý či rodinný život a neuvedl žádné konkrétní skutečnosti vztahující se k jeho osobě či osobám v obdobném postavení, svědčící o tom, že by mu k vytvoření soukromého či rodinného života mělo být v zemi původu bráněno. Žalovaný konečně uvedl, že pokud žalobce hodlá vést svůj rodinný život na území České republiky, nic mu nebrání v tom, aby využil zákonných prostředků k možnosti odstranění tvrdosti rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 122 zákona o pobytu cizinců a následně i dalších institutů, které upravují příslušná ustanovení tohoto zákona. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, žalovaný mu ani tento typ doplňkové ochrany neudělil.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou. Uvedl, že žalovaný v jeho případě dostatečně nezjistil skutkový stav a porušil tak zásadu materiální pravdy ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Žalobce má obavy z toho, že mu po nuceném návratu do ■■■ hrozí důrazný trest za to, že nedostatečně reprezentoval svou vlast a také komunistickou stranu, jež ve ■■■ vládne a pro studium v České republice ho vybrala. Žalovanému dále vytkl, že nedostatečně zohlednil humanitární aspekt žalobcovy situace. Zdůraznil, že má v České republice družku ■■■, se kterou žije ve společné domácnosti. Dne 4. 10. 2013 se jim narodil syn ■■■. Žalobce nechce opustit svého syna, rád by zůstal se svou rodinou ve svobodné zemi. Navrhuje proto, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě, které předložil spolu s originálem správního spisu, s žalobními námitkami nesouhlasil. Odkázal na obsah správního spisu a setrval na svém rozhodnutí, které je dle jeho názoru plně v souladu se zákonem. Konstatoval, že případ posuzoval ve všech souvislostech, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí a zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl. Žalovaný považuje námitky týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu za neopodstatněné, neboť žalobce neuváděl žádné skutečnosti, které by bylo možno považovat za azylově relevantní. Žalovaný zopakoval, že žalobce měl a stále má možnost upravit si s platnými doklady na území České republiky svůj pobyt v rámci zákona o pobytu cizinců. K námitce nedostatečného zhodnocení humanitárního hlediska uvedl, že posoudil žalobcovu osobní, sociální a ekonomickou situaci, zdravotní stav a věk. Z napadeného rozhodnutí pak jasně plyne, z jakých důvodů žalovaný neshledává žalobcovy důvody jako hodné zvláštního zřetele k udělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný uzavřel, že žádost žalobce je účelová a byla podána s cílem legalizovat si prostřednictvím azylového řízení svůj další pobyt v České republice.

Ve věci proběhlo dne 22. 4. 2014 ústní jednání, při kterém žalobce prostřednictvím svého právního zástupce zopakoval skutečnosti tvrzené již v žalobě a zdůraznil, že je třeba vzít v úvahu humanitární aspekt věci, neboť udržuje vztah s matkou svého syna, i když společnou domácnost nevedou. Po návratu do Vietnamu hrozí, že by se nemohl hned vrátit. Zprávy, ze kterých žalovaný vychází, jsou dle žalobce pouze obecně a nezohledňují konkrétní okolnosti jeho případu. Žalovaný setrval na závěrech, ke kterým došel v napadeném

rozhodnutí. K neudělení humanitárního azylu uvedl, že na něj není právní nárok a uděluje se jen ve výjimečných případech, např. při živelných katastrofách či v případě chronického onemocnění žadatele. Dále konstatoval, že s informacemi o zemi původu byl žalobce řádně seznámen za přítomnosti svého právního zástupce, doplnění těchto informací nežádal, sám žádné další relevantní informace nepředkládal. Návrh žalobce na doplnění dokazování potvrzením o studiu a kopií dokladu o zajištění ubytování v České republice soud zamítl, protože z hlediska řízení o mezinárodní ochraně jsou tyto listiny irelevantní. Soud zamítl i návrh na výslech přítelkyně žalobce paní Z. H. a na provedení důkazu rodným listem P. A. H., neboť žalovaný nečiní sporným, že žalobce v České republice navázal soukromý vztah a je zapsán jako otec v rodném listě [REDACTED].

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud se nejprve zabýval žalobní námitkou, dle které žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav věci, neboť použité informace jsou pouze obecné a nedopadají na konkrétní situaci žalobce. Skutkový stav, tak jak je popsán v napadeném rozhodnutí, odpovídá tomu, co žalovaný zjistil z žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následného pohovoru k této žádosti. Žalovaný také v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, jaké konkrétní informace o zemi původu shromáždil a k jakým závěrům na jejich základě dospěl. Od žalobce samotného žádná procesní aktivita ve správním řízení ohledně zjišťování skutkového stavu prostřednictvím zpráv o zemi původu nevzešla, ačkoliv mu bylo umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí a navrhnout jejich doplnění. Žalobce však těchto svých práv nevyužil (viz protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 9. 10. 2013). Z aktuálních zpráv o zemi původu, které měl žalovaný k dispozici, nevyplývá, že by žalobci hrozilo v případě návratu do země původu nebezpečí vážné újmy, jež je předpokladem udělení doplňkové ochrany. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že pokud by žalobce v případě návratu do vlasti nemohl získat zaměstnání, nelze to přičítat azylově relevantním důvodům. Obavy žalobce, že v případě návratu nesežene práci a ztratí osobní prestiž navíc nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Výklad pojmu „vážná újma“ musí v těchto případech vycházet z rozsahu zákazu mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení, jak je zakotven v čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009-89). Na základě zpráv shromážděných žalovaným také nelze dojít k závěru, že by žalobci, který není a nikdy nebyl politicky aktivní, reálně hrozila vážná újma v podobě trestu za nedostatečnou reprezentaci své země v zahraničí.

Jde-li o ustanovení § 14 zákona o azylu, toto správnímu orgánu umožňuje, aby v případě, že nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12 citovaného zákona, uvážil, zda se nejsou dány humanitární důvody a případně tedy udělil azyl z humanitárních důvodů. Ustanovení § 14 uvedeného zákona dává správnímu orgánu možnost správního uvážení; je tak vytvořen prostor pro správní orgán, aby zvážil, zda v konkrétní situaci jsou dány humanitární důvody. Právo na udělení humanitárního azylu však není subjektivním právem. Správní orgán je tak výrok o neudělení azylu podle ustanovení § 14 citovaného zákona oprávněn vynést po zvážení osobní situace žadatele a poměrů v jeho zemi původu. V projednávaném případě je třeba zdůraznit, že žalobce v průběhu správního řízení o udělení tohoto specifického druhu

mezinárodní ochrany zvlášť nežádal a žalovaný tak tuto možnost vážil jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech mezinárodní ochrany. Takovému přístupu nelze nic vytknout. Snaha po legalizaci pobytu z důvodu, že žalobce v České republice navázal vztah a narodil se mu syn, je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu.

Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 – 92).

Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu. Žalobce ovšem neprokázal, že by se v jeho případě jednalo o takovou výjimečnou situaci, kdy by jeho vycestování z České republiky bylo oním nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života, a to zejména za situace, kdy žalobce s matkou svého syna nevede společnou domácnost a finančně jej podporují rodiče žijící ve Vietnamu.

Obecně platí, že právní úprava pobytu cizinců z důvodu existence rodinných vazeb je obsažena v zákoně o pobytu cizinců. Soud proto současně poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, podle něž právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod primárně chrání § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který znemožňuje uložení správního vyhoštění v případech zásahu do rodinného a soukromého života, a nikoli § 179 odst. 2 písm. d) téhož zákona, který obsahuje obdobné důvody znemožňující vycestování, jako jsou důvody pro udělení doplňkové ochrany.

Žalovaný má pravdu, když tvrdí, že mezinárodní závazek respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu článku 8 Úmluvy nelze chápat jako neomezený závazek poskytnout cizinci mezinárodní ochranu automaticky, navázal-li v České republice soukromý vztah. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 55, podle něhož řízení o mezinárodní ochraně je třeba chápat jako zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi svého původu nebo kterým by v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Legalizace pobytu prostřednictvím řízení o udělení mezinárodní ochrany, byť spjatá se snahou žalobce podílet se na výchově syna, je proto nepřijatelná. Zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro neudělení mezinárodní ochrany, však samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území České republiky, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle zákona o pobytu cizinců, jak také opakovaně zdůraznil žalovaný.

S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné, a proto žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 22. dubna 2014

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
soudkyně